

Ohje

27.6.2022

VN/19101/2022
VN/19101/2022-TEM-1

Jakelun mukaan

Työkanava Oy:n toimiohje

Työkanava Oy (myöhemmin Työkanava tai yhtiö) on työ- ja elinkeinoministeriön omistaja-ohjauksessa ja hallinnonalalla oleva osakeyhtiö, johon sovelletaan Työkanava Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annettua lakia, osakeyhtiölakia ja yhtiöjärjestyksen määräyksiä. Tällä toimiohjeella määrätään tarkemmin yhtiön tehtävästä ja toiminnan järjestämisestä sekä raportoinnista omistajalle.

1. Valtion yhtiömuotoinen omistaminen

Valtioneuvoston 8.4.2020 hyväksymän Valtion omistajapolitiikkaa koskevan periaatepäätöksen mukaan valtio tavoittelee yhtiöomaisuutensa hoidossa mahdollisimman hyvää taloudellista ja yhteiskunnallista kokonaistulosta. Taloudellinen tulos muodostuu yhtiöiden arvon pitkäjänteisestä kehityksestä sekä voitonjaosta. Valtio noudattaa omistajaohjauksessaan osakeyhtiölain mukaista tehtävien ja vastuiden jakoa yhtiön toimielinten ja omistajan välillä. Osakkeenomistajalla, yhtiön hallituksella ja toimivalla johdolla on kullakin omat osakeyhtiölakiin perustuvat tehtävänsä, vastuunsa ja oikeutensa. Lisäksi niiden toimintaan sovelletaan hyvää hallintotapaa perustuen kulloinkin voimassa oleviin hyvän hallintotavan suosituksiin.

2. Omistajan lähtökohdat

Perustaessaan ja käynnistäessään Työkanavan toiminnan valtion lähtökohtana on yksinomaan edistää osatyökykyisten työllisyyttä mahdollistamalla työsuhteinen työ myös kaikkein vaikeimmassa asemassa oleville osatyökykyisille. Tällöin Työkanavan tulee työllistää ne osatyökykyiset työttömät, jotka sille osoitetaan julkisesta työvoimapalvelusta. Yhtiön toiminta ei saa vääristää kilpailua avoimilla markkinoilla. Kilpailullisuuden ja markkinaehtoisen hinnoittelun varmistamiseksi yhtiöllä on erillinen neuvottelukunta.

Työkanavan tulee toimia normaalien liiketoimintaperiaatteiden mukaisesti tuloksellisesti, mutta sen varsinaisena tavoitteena ei ole tuottaa omistajalleen liikevoittoa. Työkanavan voitonmuodostusta rajoittaa komission päätös Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan määräysten soveltamisesta tietyille yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille korvauksena julkisista palveluista myönnettävään valtiontukeen (2012/21/EU) (jäljempänä komission päätös). Palvelut tulee hinnoitella toiminnan kustannukset ja rahoitus huomioiden siten, että yhtiöllä on edellytyksiä pidemmän aikavälin kannattavaan toimintaan ja yhtiön liiketoiminnan normaaliin kehittämiseen. Mahdollinen komission päätöksen mukainen kohtuullinen voitto käytetään yhtiön

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

kirjaamo.tem@gov.fi
www.tem.fi

toiminnan kehittämiseen. Yleisten yhteiskunnallisten velvoitteiden hoito otetaan huomioon Työkanavan tulostavoitetta asetettaessa.

Työkanavan toimintaa on harjoitettava siten, ettei se väärin kilpailua avoimilla markkinoilla toimivien yhteisöjen, kuten yritysten ja järjestöjen vastaavaan palvelujen tarjontaan nähden. Yhtiön tuottamien palveluiden hinnoittelun tulee olla markkinaehtoisia. Omistaja voi asettaa rajoituksia yhtiön markkinaosuudelle tietyllä toimialakohtaisella tai alueellisella markkinalla. Työkanavalla on työ- ja elinkeinoministeriön nimittämä neuvottelukunta, jonka tehtävänä on antaa yhtiölle suosituksia markkinaehtoisesta hinnoittelusta, markkinaosuuksien sekä muiden kilpailullisuuteen liittyvien seikkojen toteuttamisesta.

Työkanavan pääomittamiseksi on käytetty rahoitusta Suomen kestävän kasvun ohjelmasta, jolla tuetaan ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävästä kasvusta. Tämän vuoksi Työkanavan on täytettävä ns. "Do No Significant Harm" -vaatimukset (DNSH). Suomen kestävän kasvun ohjelmasta annettu rahoitus edellyttää lisäksi, että Työkanava noudattaa viestinnässä myös ohjelmasta rahoitettuja hankkeita koskevia viestintäohjeita ja -vaatimuksia.

3. Työkanava Oy:n julkisen palvelun velvoite

Työkanava on yhtiö, joka tuottaa Euroopan unionin valtioneuvoston päätöksessä tarkoitettuja yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin tarkoitettuja palveluja (SGEI). Komission päätöksen 4 artikla sisältää määräykset yhtiölle annettavan julkisen palvelun toimeksiannon sisällöstä. Yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tuottaminen annetaan yritykselle yhdellä tai useammalla asiakirjalla, jonka muodon jäsenvaltio määrittää itse. Näissä asiakirjoissa on mainittava erityisesti:

- a) julkisen palvelun velvoitteiden sisältö ja kesto;
- b) kyseessä oleva yritys ja tarvittava alue;
- c) toimeksiantotavan viranomaisen yritykselle mahdollisesti myöntämien yksin- tai erityisoikeuksien luonne;
- d) korvausmekanismi ja korvauksen laskennassa, valvonnassa ja tarkistamisessa käytettävät parametrit;
- e) järjestelyt liiallisten korvausten välttämiseksi ja perimiseksi takaisin; ja
- f) viittaus komission päätökseen (2012/21/EU).

Työkanavan toimiohjeella määrätään komission päätöksen (2012/21/EU) 4 artiklan a) – f) alakohtien edellyttämät asiat.

3.1 Työ- ja elinkeinoministeriön toimeksianto Työkanavalle

3.1.1 Julkisen palvelun velvoitteen sisältö ja kesto

Työkanavan julkisen palvelun velvoitteena on työllistää työ- ja elinkeinotoimiston sille osoittamia työnhakijoita. Nämä työllistettävät ovat työttömiä työnhakijoita, joiden 1) mahdollisuudet sopivan työn saamiseen ovat olennaisesti vähentyneet sairauden tai vamman vuoksi; ja 2) henkilöt ovat halukkaita työllistymään, mutta työllistyminen ei ole työllistymisedellytyksiä parantavista palveluista huolimatta onnistunut tai muuten on ilmeistä, ettei näillä palveluilla voida arviointihetkellä merkittävästi lisätä henkilön työllistymismahdollisuuksia; ja 3) työllistyminen muun työnantajan palvelukseen on epätodennäköistä (jäljempänä työllistämistehtävä).

Työkanava voi solmia työ sopimuksen vain sellaisten työllistämistehtävän piiriin kuuluvien henkilöiden kanssa, jotka sille on osoitettu Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimistosta (jäljempänä TE-toimisto). Työkanava ilmoittaa työvoiman tarpeesta ja avoinna olevien työpaikkojen määrästä TE-toimistoon. Sen tulee kuvata työvoiman tarve, ml. osaaminen ja vaadittava työkyky, niin, että TE-toimisto voi osoittaa sille työnhakijoita, jotka vastaavat työvoiman tarvetta. Tässä yhteydessä Työkanava voi tehdä TE-toimiston kanssa yhteistyötä, mutta se ei saa valita palvelukseensa osoitettavia henkilöitä. Harkinta- ja päätösvalta palvelukseen osoittamisesta kuuluu TE-toimistolle.

Työkanava käyttää yhtiöön työllistämistehtävän perusteella rekrytoitujen työntekijöiden työvoimaa palvelujen tuottamiseen. Työkanava myy ensisijaisesti palveluja, jotka koskevat yhtiön työnjohdolla asiakkaalle toteutettavia tehtäväkokonaisuuksia (alihankinta) ja toissijaisesti palveluja, jotka koskevat

työvoiman vuokraamista asiakkaalle (vuokratyö). Lisäksi yhtiö voi harjoittaa omaa vähäriskistä tuotannollista toimintaa. Työkanavan työllistämistoiminnan tavoitteena on osatyökykyiselle tarjottavan työpaikan lisäksi tukea työstä-työhön siirtymiä edelleen avoimille työmarkkinoille.

Työkanavan mahdollisuuksia päättää rekrytoinnistaan ei rajata muutoin kuin työllistymistoiminnan osalta. Työkanavan on mahdollista rekrytoida osatyökykyisiä myös varsinaista työllistämistoimintaa palveleviin tehtäviin. Yhtiön johtoon ja esimiestehtäviin sekä muuhun palveluntuotannon kannalta tarpeellisiin tehtäviin (esimerkiksi markkinointi, viestintä, taloushallinto ja HR) rekrytoitujen henkilöiden toimenkuvan tarkoituksena on mahdollistaa yhtiön työllistämistehtävän toteuttaminen ja palvelutuotanto. Julkisen palvelun velvoitteen mahdollistavissa toiminnoissa voidaan hyödyntää ostopalveluja ja yhteistyötä välityömarkkinatoimijoiden kanssa varsinkin tämän ollessa kustannustehokasta. Siten myös kyseisten henkilöiden palkka- ja muut kulut sekä palveluhankintojen kulut liittyvät julkisen palvelun velvoitteen tuottamiseen ja yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun kustannuksiin.

Julkisen palvelun velvoite annetaan Työkanavalle 1.7.2022 lukien ja se päättyy 30.6.2032.

3.1.2 Julkisen palvelun velvoitetta toteuttava yritys ja palvelualue

Edellä kohdassa 3.1.1 määriteltyä työllistämistehtävää tuottaa Työkanava Oy (Y-tunnus: 3239396-1). Tehtävä tuotetaan Suomessa.

3.1.3 Työkanavalle myönnettyjen yksin- tai erityisoikeuksien luonne

Työkanavalle ei myönnetä yksin- tai erityisoikeuksia.

3.1.4 Korvausmekanismi ja korvauksen laskennassa, valvonnassa ja tarkistamisessa käytettävät parametrit

Työkanavalle julkisesta palvelusta maksettavan korvauksen määrä ei saa ylittää sitä, mikä on tarpeen julkisen palvelun velvoitteiden täyttämistä aiheutuvien nettokustannusten kattamiseksi, mukaan lukien kohtuullinen voitto. Työkanavalle julkisen palvelun velvoitteiden täyttämistä aiheutuvat nettokustannukset lasketaan yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten ja yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvästä palvelusta saatavien tulojen erotuksena.

Kustannuksina on otettava huomioon kaikki yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset. Työkanava harjoittaa toimintaa ainoastaan yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen alalla, jolloin yhtiön kaikki kustannukset otetaan laskelmassa huomioon. Vuoden 2023 lopussa Työkanavan palveluksessa tulee olla 400 ja vuoden 2025 lopussa 700 osatyökykyistä työntekijää. Osatyökykyisten työntekijöiden palkkakustannukset muodostavat pääosan Työkanavan yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tuottamisesta aiheutuvista kustannuksista. Loppuosa huomioon otettavista kustannuksista muodostuu muun muassa muun henkilöstön palkkakustannuksista, toimitilavuokrauksesta, tietojärjestelmistä, työvaatteista ynnä muista toiminnan kannalta tarpeellisten tuotteiden ja palveluiden hankinnasta ja ylläpidosta.

Huomioon otettaviin tuloihin sisältyvät vähintään kaikki yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvästä palvelusta saatavat tulot riippumatta siitä, luokitellaanko kyseiset tulot SEUT-sopimuksen 107 artiklassa tarkoitetuksi valtiontueksi. Tuloihin lasketaan mukaan kaikki muut mahdolliset valtion yhtiölle myöntämät edut riippumatta siitä, miten ne luokitellaan sovellettaessa SEUT-sopimuksen 107 artiklaa.

Työkanavan yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvästä palvelusta saatavat tulot muodostuvat yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tuottamisesta maksettavasta korvauksesta, palvelujen myyntituloista ja omasta vähäriskisestä tuotannollisesta toiminnasta saatavista tuloista. Työkanavan toimintoihin tai työntekijöiden palkkakustannuksiin ei saa kohdistua muuta tukea kuin tässä ja komission päätöksessä tarkoitettua yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen liittyvää tukea, kuten esimerkiksi palkkatukea tai työolosuhteiden järjestelytukea.

Työkanavalle sallitun kohtuullisen voiton enimmäismäärä on pääoman tuottoaste, joka ei ylitä sovellettavaa swap-korkoa korotettuna 10 peruspisteellä. Sovellettava swap-korko on komission julkaisema euromääräinen 10 vuoden swap-korko.¹ Pääoman tuottoasteella tarkoitetaan sisäistä korkokantaa, jonka Työkanava saa sijoittamastaan pääomasta toimeksiannon keston aikana.

Työ- ja elinkeinoministeriö tekee tai teettää Työkanavassa tarkistuksen siitä, että yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tuottamiseen myönnettävä korvaus täyttää komission päätöksessä vahvistetut vaatimukset ja että Työkanavan saama korvaus ei ylitä yllä määriteltyä määrää. Tarkistukset suoritetaan vähintään kolmen vuoden välein toimeksiannon aikana ja sen päätyttyä. Ensimmäinen tarkistus suoritetaan 30.6.2025 mennessä.

Työ- ja elinkeinoministeriö ja Työkanava säilyttävät toimeksiantokauden ajan ja 10 vuotta sen päättymisestä (30.6.2042 saakka) kaikki sellaiset tiedot, jotka tarvitaan sen määrittämiseksi, että myönnetty korvaukset ovat komission päätöksen mukaisia.

3.1.5 Järjestelyt liiallisten korvausten välttämiseksi ja perimiseksi takaisin

Mikäli Työkanavan valtiolta saama korvaus ylittää kohdan 3.1.4 mukaisesti määritetyn määrän, työ- ja elinkeinoministeriö vaatii Työkanavaa maksamaan takaisin kaikki sen saamat liialliset korvaukset ja saattaa laskentaparametrit ajan tasalle tulevaisuutta varten. Jos liialliset korvaukset ovat enintään 10 prosenttia korvauksen keskimääräisestä vuosittaisesta määrästä, ne voidaan siirtää seuraavalle kaudelle ja vähentää kyseiseltä kaudelta maksettavan korvauksen määrää.

Valtio omistaa 100 prosenttia Työkanavan osakepääomasta ja yhtiö kuuluu työ- ja elinkeinoministeriön omistajaohjaukseen ja hallinnonalaan. Mahdollinen ylikompensaatio siirretään yhtiöstä takaisin valtiolle järjestämällä yhtiökokous, jossa päätetään yhtiön varojenjaosta osakeyhtiölain 13 luvun mukaisesti.

3.1.6 Viittaus komission SGEI-päätökseen

Työkanavalle yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen sovelletaan komission päätöstä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan määräysten soveltamisesta tietyille yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille korvauksena julkisista palveluista myönnettävään valtiontukeen (2012/21/EU). Työkanavan toimeksianto koskee komission päätöksen 2 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettua yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tuottamista sellaisten sosiaalisten tarpeiden täyttämiseksi, joissa on kyse työmarkkinoille pääsystä ja paluusta.

4. Hallinto

4.1. Yhtiön hallituksen kokoonpano

Työkanavalla on hallitus, johon kuuluu lain ja yhtiöjärjestyksen nojalla vähintään kuusi ja enintään kahdeksan jäsentä. Työkanavan hallituksen jäseniksi valitaan henkilöitä näiden asiantuntemuksen perusteella valtioneuvoston asettamien tasa-arvotavoitteiden mukaisesti. Hallitukseen valittavien henkilöiden asiantuntemuksen tulee olla monipuolista. Hallituksen jäsenten tausta voi olla liike-elämästä, yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta, julkishallinnosta tai ”välityömarkkinoilta”. Yhtiön hallituksen nimittää työ- ja elinkeinoministeriö Työkanavan yhtiökokouksessa, joka myös päättää hallituspalkkioista. Hallituksen tehtävät määräytyvät osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Työkanavan toimitusjohtaja ei voi toimia hallituksen jäsenenä.

4.2. Neuvottelukunta

Työkanavan on harjoitettava toimintaansa siten, ettei yhtiön toiminta vääristä kilpailua. Yhtiön toiminta voi häiritä kilpailua markkinoilla, jos sen markkinaosuus nousee jollain alueella tai toimialalla merkittäväksi. Tästä syystä yhtiön tulee välttää toimimista sellaisilla markkinoilla, jossa on jo muutoinkin runsaasti tarjontaa. Vähäistä

¹ https://ec.europa.eu/competition-policy/state-aid/legislation/sgei/swap-rate-proxies_en.

suurempi markkinaosuus voi olla hyväksyttävää esimerkiksi silloin, kun ao. toimialla tai alueella ei ole kysyntään nähden riittävästi tarjontaa tai palvelua suunnataan jollekin erityiselle asiakasryhmälle.

Työkanavan liiketoiminnasta saatavat tulot muodostuvat palvelujen myynnistä ja työvoiman vuokrauksesta asiakasyrityksille sekä mahdollisesti omasta tuotantotoiminnasta. Toiminnan hyväksyttävyyden kannalta keskeisenä näkökohtana on hinnoittelun asianmukaisuus. Tämän lisäksi valtio rahoittaa yhtiötä korvauksena kohdassa 3.1.1 määritetyn julkisen palvelun tuottamisesta aiheutuneista kustannuksista. Valtion maksama korvaus ei saa luoda yhtiölle sellaista kilpailuasemaa, että se voisi esimerkiksi polkuhinnoittelulla voittaa kilpailijansa ja saada liian vahvan aseman markkinoilla. Yhtiön tulee sovittaa tarjouksensa ja hinnoittelunsa markkinahintatasoon, joka sen tulee itse selvittää.

Työkanavan hinnoittelun ja markkinaosuuden arviointia varten työ- ja elinkeinoministeriö nimittää neuvottelukunnan. Neuvottelukunnan tehtävänä on ohjata ja antaa yhtiölle suosituksia kilpailun ja markkinaehtoisen hinnoittelun toteutumisesta yhtiön liiketoiminnassa. Neuvottelukunta seuraa Työkanavan hinnoittelua ja markkinaosuuksia mahdollisten kilpailuhaittojen estämiseksi.

Neuvottelukunta on asiantuntijaelin, jossa on asiantuntemusta yhtiön toimialasta, eri markkinoista ja hinnoittelusta, kilpailun toimivuudesta sekä yhtiön yhteiskunnallisten tehtävien asettamista haasteista. Työkanavan tulee tarvittaessa pyytää neuvottelukunnalta lausunto ehdottamastaan hinnoittelusta tai toimialasta joko yksittäisten palvelujen osalta tai palveluryhmittäin. Työkanava voi pyytää neuvottelukunnalta lausuntoa hinnoittelustaan joko yksittäistapauksissa tai yleisenä määrittelysääntönä. Hinnoittelu voi perustua myös neuvottelukunnan antamiin laskentasääntöihin tai muihin vastaaviin ohjeisiin. Neuvottelukunta voi harkintansa mukaan soveltaa myös kaavamaisia menettelysääntöjä.

Neuvottelukunta voi kilpailunäkökohtien ohella arvioida yhtiön markkinaosuutta suhteessa sille asetettuun tehtävään ja markkinatilanteeseen. Neuvottelukunta voi yleisellä tasolla arvioida esimerkiksi sitä, voiko yhtiön markkinaosuus jollain toimialalla tai alueella vääristää kilpailutilannetta, kun huomioidaan tietyllä toimialalla ja alueella vastaavaa palvelua tai toimintoa harjoittavien yritysten tai järjestöjen toiminta.

Työkanavan tulee toimittaa neuvottelukunnalle sen arviointia varten tarpeelliset tiedot ja selvitykset. Neuvottelukunnan tehtävänä ei ole valvoa kohdassa 3.1.1. määritellyn julkisen palveluvelvoitteen ehtojen täyttymistä, mutta neuvottelukunta voi pyytää käyttöönsä korvauksen määräytymistä koskevat tiedot ja mahdolliset ministeriön tai muun valvontaviranomaisen yhtiölle antamat ohjeet ja määräykset. Neuvottelukunta antaa lausuntoja vain Työkanava Oy:lle, mutta yhtiön tulee toimittaa neuvottelukunnan vuosittain työstään laatima raportti myös työ- ja elinkeinoministeriölle.

Työ- ja elinkeinoministeriö on erillisellä päätöksellä nimittänyt Työkanavan neuvottelukunnan 1.7.2022 alkavaksi ja 30.6.2025 päättyväksi kolmivuotisjaksoksi. Työ- ja elinkeinoministeriö on päättänyt neuvottelukunnan puheenjohtajalle, jäsenille ja sihteereille maksettavista palkkioista ja työkorvauksesta. Neuvottelukunnan kokoonpanon mahdollista laajennustarvetta arvioidaan Työkanava Oy:n ensimmäisen toimintavuoden jälkeen.

Neuvottelukunnan puheenjohtaja kutsuu neuvottelukunnan kokoukset koolle. Neuvottelukunta kutsutaan koolle käsittelemään Työkanavan lausuntopyyntöjä tai se voi puheenjohtajan kutsusta kokoontua myös ilman sille osoitettua lausuntopyyntöä. Kutsu kokoukseen lähetetään sen jäsenille sähköpostilla tai muulla vastaavalla tavalla vähintään yhtä (1) viikkoa ennen kokouspäivää.

Neuvottelukunta käsittelee kokouksessaan Työkanavan kirjallisen lausuntopyynnön tai muun neuvottelukunnan puheenjohtajan kokouskutsussa ilmoittaman asian ja antaa asiasta lausunnon. Neuvottelukunta voi työnsä tueksi pyytää yhtiön henkilöstön tai johdon jäseniä saapumaan kokoukseen paikalle esittelemään käsiteltävänä olevan asian tai antamaan siihen lisätietoja. Neuvottelukunta voi kuulla myös muita asiantuntijoita.

Neuvottelukunta antaa kokouksissaan yhtiölle ohjausta, suosituksia, periaatteita hinnoittelun hyväksyttävyyden varmistamiseksi ja näkemyksiä toimialoista.

Neuvottelukunnan kanta yhtiön hinnoittelusta ja muista toimenpiteistä on ohjeellinen siten, että lopullisesti hinnoittelusta ja eri toimialoille suuntautumisesta päättää Työkanava.

5. Yhtiön hallitus ja sen tehtävät sekä toimintavaltuudet

Yhtiö ja sen toimielimet toimivat osakeyhtiölain säännösten ja osakeyhtiölaissa määrättyjen päätöksentekovaltuuksien mukaisesti ja kulloinkin voimassa olevan yhtiöjärjestyksen määräyksiä noudattaen.

Hallitus voi tarvittaessa päätöksellään järjestäytyä valiokuntiin, kuten tarkastusvaliokuntaan ja vastuullisuusvaliokuntaan.

Työkanavan yleistä toimintaohjeistusta voidaan täsmentää omistajaohjauslain säännösten mukaan. Työkanavan tulee noudattaa kulloinkin voimassa olevaa valtioneuvoston vahvistamaa omistajaohjauksen periaatepäätöstä. Yhtiön tulee noudattaa lisäksi kansallisia hyvän hallintotavan suositushojeita.

5.1 Velanottovaltuus

Työkanavan rahoitus muodostuu pääsääntöisesti julkisen palvelun veloitteen tuottamisesta maksettavasta korvauksesta, oman pääoman ehtoisesta rahoituksesta sekä yhtiön liiketoiminnasta saatavista tuloista. Yhtiö voi lyhytaikaisen rahoitustarpeen täyttämiseksi hyödyntää rahoituksessaan myös vierasta pääomaa. Muuhun kuin lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan tai yli sadantuhannen (100 000) euron velanottoon yhtiö tarvitsee työ- ja elinkeinoministeriön työllisyys ja toimivat markkinat –osaston etukäteisen luvan.

6. Yhtiökohtaiset omistajastrategiset linjaukset

Vuoden 2025 lopussa Työkanavan kautta työllistyneitä on 1 000 henkilöä. Tämä luku sisältää myös Työkanavan palveluksesta edelleen toisen työnantajan palvelukseen siirtyneet henkilöt. Vuoden 2023 lopussa Työkanavan palveluksessa tulee olla vähintään 400 ja vuoden 2025 lopussa vähintään 700 osatyökykyistä työntekijää.

Valtion tavoitteena on, että mahdollisimman moni avotyötoimintaan osallistunut voisi työllistyä Työkanavan palvelukseen.

6.1. Vastuullisuuden edistäminen ja DNSH-periaatteen noudattaminen

Ottaen huomioon Työkanavan luonne erityistehtäväyhtiönä sen tulee kiinnittää huomiota markkinoinnissaan ja asiakasyhtiöiden hankinnassa ja markkinoinnissa vastuullisuuskysymyksiin. Työkanava voi toimia työnantajana vain osalle työ hakevista osatyökykyisistä ja tämän vuoksi sen tulee harjoittaa liiketoimintaansa niin, että se edistää monimuotoisuutta ja inklusiivisuutta myös asiakasyrityksissään.

Työkanavan tulee noudattaa ”ei merkittävää haittaa” (DNSH) –periaatetta EU:n taksonomia-asetuksen (EU) 2020/852 17 artiklassa määritellyn kuuden ympäristötavoitteen osalta. Nämä ovat:

- ilmastomuutoksen hillintä
- ilmastomuutokseen sopeutuminen
- vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu
- kiertotalous, mukaan lukien jätteen synnyn ehkäisy ja kierrätys
- ilman, veden tai maaperän pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen
- biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen

DNHS-periaate huomioidaan sekä yhtiön sisäisiä toimintoja järjestettäessä että palveluntarjonnassa.

6.2. Työkanavan tulee tarjota ratkaisuja asiakasyritysten työvoiman tarpeeseen

Useilla aloilla tai maantieteellisillä alueilla työvoiman tarjonta ei riitä täyttämään kysyntää. Työvoimapula ei kuitenkaan ole absoluuttinen vaan samaan aikaan työtä vailla on henkilöitä, joiden työkyky, koulutus ja kokemus eivät päteviä heitä hakemaan tarjolla olevia työpaikkoja. Tällaiseen kohtaanto-ongelmaan voidaan hakea ratkaisua koulutuspoliittisten toimien lisäksi esimerkiksi työn osittamisen, uudelleen

järjestelmisen ja uusien tehtäväkuvien luomisen avulla, jolloin yritysten ja muiden yhteisöjen asiantuntijoiden työpanosta voidaan paremmin keskittää asiantuntijuutta vaativiin tehtäviin. Työkanavan on syytä tarjota asiakasyrityksilleen työvoimaa tällä tavalla syntyviin tehtäväkokonaisuuksiin monipuolisen keinovalikoiman avulla.

6.3. Työkanavan tulee tarjota yhtiöön työllistyneille osatyökykyisille heille sopivia työtehtäviä

Yksittäisen työntekijän työhyvinvointi ja työtyytyväisyys rakentuu pääasiassa kokemukseen työn vaatimusten ja omien kykyjen välisestä tasapainosta. Tämä tarkoittaa työtehtävien osalta, että ne ovat riittävän haastavia, mutta samalla mahdollistavat onnistumisen kokemuksen. Työkanavan ja asiakasyrityksen näkökulmasta tämä tarkoittaa työntekijän tuottavuuteen panostamista. Työkanavan tulee pyrkiä varmistamaan tällaisen ”oikea henkilö oikeassa paikassa” –periaatteen toteutumista ja huomioimaan työntekijöidensä kehittymisen potentiaalin vaativampiin tai laaja-alaisempiin työtehtäviin.

6.4. Työkanavan tulee tarjota henkilöstölle tukea edelleen siirtymiseen

Työkanavan palvelukseen työllistyvistä suurin osa on todennäköisesti joko oikeutettu tai heillä on muuten mahdollisuus saada julkisia palveluja, jotka edistävät heidän työssä selviytymistään tai työkykyään. Työkanavan tehtävänä on pyrkiä edistämään mahdollisimman monen työntekijänsä uraa niin, että he siirtyisivät edelleen toisen työnantajan palvelukseen.

Työkanava voi kehittää työntekijöidensä valmiuksia samalla tavalla kuin muutkin yritykset. Yhtiö voi ostaa täydentäviä palveluita esimerkiksi muilta välityömarkkinatoimijoilta, järjestöiltä ja muilta palveluntuottajilta hankintalain (1397/2016) mukaisesti. Työkanava voi hyödyntää tarvittaessa olemassa olevia työnantajille suunnattuja TE-palveluja sekä tehdä yhteistyötä Kelan ja sosiaali- ja terveystieteiden kanssa. On kuitenkin huomioitava, että Työkanavan toimiin ei saa kohdistua muita tukia, kuten esimerkiksi palkkatukea tai työolosuhteiden järjestelytukea. Lähtökohtana on olemassa olevien palvelujen hyödyntäminen, mutta viime kädessä Työkanava voi tuottaa näitä tukipalveluja työntekijöilleen myös itse. Palvelut tulee tarjota osatyökykyiselle osana työn tekemistä. Työkanavan tulee pyrkiä toteuttamaan nämä tukipalvelut niin, että niissä huomioidaan työntekijöiden urasiirtymien tukeminen.

7. Raportointi omistajalle

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa Työkanavan omistajaohjauksesta. Omistajaohjaukseen liittyen työ- ja elinkeinoministeriö seuraa ja valvoo Työkanavan toimintaa ja yhtiölle asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Yhtiö raportoi toiminnastaan neljännesvuosittain työ- ja elinkeinoministeriölle (omistajaohjausraportointi). Raportoinnin tehtävänä on tavanomaisen taloudellisen perustiedon lisäksi tuottaa omistajalle informaatiota, jonka avulla voidaan tarkastella erityistehtävän toteuttamista. Raportissaan yhtiö toimittaa työ- ja elinkeinoministeriölle seuraavat tiedot:

- yhtiöön työllistettyjen osatyökykyisten lukumäärä, yhtiöstä toisen työnantajan palvelukseen siirtyneiden lukumäärä;
- yhtiön toimialan markkinatilanne ja markkinan tulevaisuudennäkymät;
- taloudellinen katsaus sisältäen tuloslaskelman- ja taseen, myyntitulo- ja myyntivoittokertymän sekä kassavirtaennuste;
- yhtiön asiakkaat ja niissä tapahtuneet muutokset;
- neuvottelukunnan lausunnot ja käsittelyssä olevat asiat;
- yhtiön strategia ja sen toteuttaminen;
- vastuullisuuskatsaus ml. tiedot DNSH-periaatteen noudattamisesta; ja
- muut erikseen pyydetyt asiat.

Raportti toimitetaan yhtiön omistajaohjauksesta työ- ja elinkeinoministeriössä vastaavalle virkamiehelle tai hänen määräämälleen. Omistajaohjauksesta vastaava virkamies seuraa aktiivisesti yhtiön kehitystä.

Työministeri, valtiosihteeri, työllisyys- ja toimivat markkinat -osaston osastopäällikkö ja työmarkkinat -ryhmän päällikkö, omistajaohjauksesta vastaava virkamies sekä yhtiön hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja keskustelevat kaksi kertaa

vuodessa Työkanavan asioista (ministeriraportointi). Työkanavan toimitusjohtaja toimii tapaamisissa esittelijänä. Tapaamisissa käydään läpi omistajaohjausraportointia koskevien tietojen lisäksi mahdolliset erikseen pyydettyvät asiat.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa voidaan esittää omistajaohjausraportoinnissa edellytetyt asiat. Tavoitteena on yhtiön toiminnasta raportointi yllä mainituissa foorumeissa (omistajaohjausraportointi, ministeriraportointi ja varsinainen yhtiökokous) yhteensä neljä kertaa vuodessa. Lisäksi muista merkittävistä tapahtumista raportoidaan erikseen.

Muiden valtio-omisteisten yhtiöiden tapaan yhtiö toimittaa taloudellisen neljännesvuosiraportin valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosastolle sen ohjeistukseen perustuen. Yhtiön toiminnasta ja tuloksellisuudesta raportoidaan eduskunnalle osana hallituksen vuosikertomusta.

8. SGEI-raportointi

Komission päätöksen 9 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kahden vuoden välein kertomus komission päätöksen täytäntöönpanosta. Yhtiölle maksettavan tuen oikeasuhtaisuus on osoitettava SGEI-raportointia koskevien määräysten mukaisesti. Tavoitteiden toteutumista seurataan osana työ- ja elinkeinoministeriön omistajaohjausta.

Tästä syystä voi olla tarpeen antaa Työkanavalle teknisempää ohjausta näiden seikkojen huomioimisessa edellä mainitun laskelman laatimisessa komission päätöksen edellytysten täyttämiseksi. Komission päätöksen täytäntöönpanon toteutumisesta raportoitaisiin komissiolle osana Suomen maaraporttia vuonna 2024.

Tuula Haatainen
Työministeri

Kimmo Ruth
Työmarkkinaneuvos

Jakelu Työkanava Oy:n hallitus
Työkanava Oy:n toimitusjohtaja

Tiedoksi Mikko Heinikoski, TEM
Raimo Luoma, TEM
Elina Pylkkänen, TEM
Pirjo Larm, TEM
Antti Neimala, TEM
Eeva-Liisa Koltta-Sarkanen, TEM
Kimmo Ruth, TEM
Elisa Fagerström, TEM
Leena Salonen, TEM
Hanna Aaltonen, TEM

VN/19101/2022-TEM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: